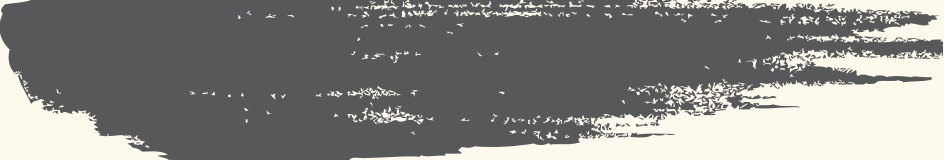

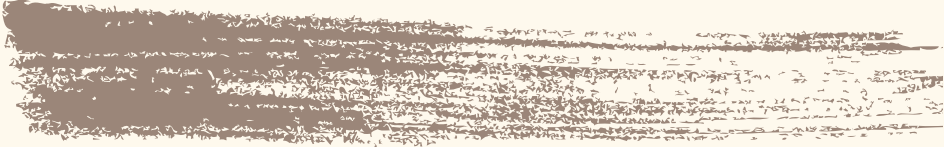

SPRICKOR I FASADEN

Ulrika Andersson / Anders Carlander / Elina Lindgren / Maria Oskarson (red)

ÄR KÄRNKRAFTSFRÅGAN PÅ VÄG ATT AVPOLITISERAS?

SÖREN HOLMBERG

Sammanfattning

Energikommissionens blocköverskridande överenskommelse 2017 innebar att kärnkraften långsiktigt skall avvecklas i Sverige. Målet är hundra procent förnybar elproduktion år 2040. Det här kapitlet prövar hypotesen att överenskommelsen kommer att inleda en avpolitisering av kärnkraftskonflikten även bland väljarna. Resultaten av de analyser som görs i kapitlet visar sig ge stöd åt hypotesen. Exempelvis minskar åsiktsskillnaderna mellan olika partiers väljare i kärnkraftsfrågan något 2017 jämfört med 2015 eller ännu mer jämfört med 2010. En likartad minskning kan också noteras för skillnaden i åsikt om kärnkraften mellan personer som uttrycker en vänster- eller högerideologi. Om nedgången i polarisering endast är tillfällig eller – som hypotesen implicit förutsäger – mer permanent återstår dock att prövas under kommande år.

Kärnkraften politiserades och blev en konflikfråga i svensk politik i början av 1970-talet. Det var Centerpartiet med Thorbjörn Fälldin som partiledare som bröt med den samstämmiga entusiasmen för atomkraft som präglade Sverige sedan 1950-talet. Centerpartiet började ifrågasätta en utbyggnad av svensk kärnkraft. Och fick ett okonventionellt stöd av Vänsterpartiet. Den socialdemokratiska regeringen med statsminister Olof Palme var fortsatt för att satsa på kärnkraften, liksom dåvarande Folkpartiet och Moderaterna. Sverige fick en ny politisk konflikt som inte följde partiernas traditionella vänster-högermonter (Holmberg & Asp 1984, Kåberger 2007, Anshelm 2010).

Kampen om kärnkraften var som hetast i valet 1976 och i folkomröstningen 1980. Sedan dess har konflikten varit mindre akut men blossat upp i samband med katastrofen i Tjernobyl i slutet av 1980-talet, och i diskussionerna om stängningen av reaktorerna i Barsebäck under 1990-talets sista år. Under 2000-talet har motsättningarna varit mindre och har delvis ändrat karaktär i och med Centerpartiets omsvängning i mer kärnkraftstillåtande riktning. Det har inneburit att konflikten blivit mer av en traditionell vänster-högermotsättning. Den regerande Alliansens beslut 2009 att avveckla kärnkraftens avvecklingsplan (Näringsutskottets betänkande 2009/10:NU, Prop. 2009/10:172) och göra det möjligt att bygga nya reaktorer i Sverige illustrerar denna förändring. Den Rödgröna oppositionen var emot den nya kärnkraftspolitiken. De ville fortsatt hålla fast vid att kärnkraften långsiktigt skulle avvecklas (Motion 2009/10:N15).

Men knappt hann bläcket torka på riksdagsbeslutet innan läget kastades om radikalt. Hårdsmältan i japanska Fukushima våren 2011 gjorde ånyo kärnkraften till en het fråga. Och den kom att avkyla alla planer på att satsa på ny kärnkraft. Härvid spelade också fallande elpriser, ett överskott av elproduktion och Tysklands beslut att avveckla all kärnkraft en roll. Därtill började produktion av förnybar energi via vind och sol bli både billigare och effektivare. Kärnkraften var inte lika behövlig som tidigare. Marknaden gick inte kärnkraftsanhängarnas väg (Nohrstedt 2014).

Allt detta innebar en möjlighet för svenska politiker att försöka gräva ned stridsyxorna när det gäller kärnkraften. En Energikommission tillsattes. I januari 2017 kröntes överläggningarna med en blocköverskridande överenskommelse. Fem partier enades om att kärnkraften skulle långsiktigt avvecklas i Sverige. Målet blev att all elproduktion skulle vara förnybar år 2040. Bakom överenskommelsen står regeringens två partier Socialdemokraterna och Miljöpartiet uppbackade av tre allianspartier, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Moderaterna. Någon konsensus över alla partigränser är dock inte Energikommissionens plan. Tre partier skrev inte under. Vänsterpartiet förordar en snabbare avveckling, medan Sverigedemokraterna och Liberalerna inte vill låsa fast någon tidpunkt för ett kärnkraftsstopp (SOU 2017: 2).

Energikommissionens överenskommelse är ett ställningstagande på politisk elitnivå. Det centrala är att Sveriges två regeringsbärande partier Socialdemokraterna och Moderaterna är med på beslutet. Förhoppningen är att det skall borga för en långsiktigt hållbar energipolitik, som bland annat skall leda till att konflikten i kärnkraftsfrågan klingar av. Centerpartiets deltagande i beslutet är speciellt viktigt här. Den gamla borgerliga frondören från 1900-talet är nu förenad med de förra motståndarna om en långsiktig avvecklingsplan för kärnkraften. Om planen håller kommer Thorbjörn Fälldin till slut få som han ville och lovade – stopp för kärnkraften. Även om det tog mycket längre tid än han tänkte sig.

Men hade en bred kompromiss på elitnivå med syfte att avpolitisera energipolitiken – speciellt konflikten om kärnkraften – stöd bland folket? Och vilka återverkningar har den fått på befolkningsnivå i den allmänna opinionen? Frågorna är centrala i en representativ demokrati. Politikens handlande skall vara i samklang med folkets vilja, inte i motklang.

Den första frågan om det folkliga stödet analyserades och besvarades i forskarantologi *Larmar och gör sig till* med ett klart ja. När Energikommissionen fattade sina beslut under 2016 var en majoritet av svenska folket för en långsiktig avveckling av kärnkraften. Och de flesta partier fattade ställning i samklang med sina egna väljare (Holmberg 2017). Huruvida denna positiva slutsats som framkom i 2016 års nationella SOM-undersökning fortfarande gäller år 2017 kommer att belysas inledningsvis i den kommande analysen.

Men huvudfrågeställningen för detta kapitel gäller återverkningarna i den allmänna opinionen av Energikommissionens försök att avpolitisera kärnkraften. Hypotesen är att effekten har varit i den avsedda riktningen. Den partipolitiska

struktureringen av kärnkraftsopinionen skall då visa tecken på försvagning. Partiskillnader i åsikter bland väljarna skall bli mindre tydliga. Detsamma gäller sambandet mellan människors ideologiska vänster-högerpositionering och åsikt i kärnkraftsfrågan. Vidare skall väljare med vänster- respektive högerideologi börja tycka mindre olika. Frågan är förstas då om så verkligen är fallet?

Allt starkare opinionsstöd för avveckling

Energikommissionen var med sin överenskommelse i samklang med folkviljan redan 2016. En majoritet av folket ville då långsiktigt avveckla kärnkraften (52 procent). Den majoriteten har förstärkts till 58 procent år 2017 (tabell 1). Att fortsätta använda kärnkraften även i det långa loppet vill däremot endast 26 procent. Därtill kommer 16 procent som saknar åsikt i frågan. Med andra ord råder en mycket klar och förstärkt övervikt för åsikten att kärnkraften bör avvecklas. Energikommissionens majoritetsbeslut att kärnkraften skall ersättas med förnybar energi har ett tydligt och ökande stöd av folkmajoriteten. I tabell 1 och figur 1 redovisas resultaten mer detaljerat.

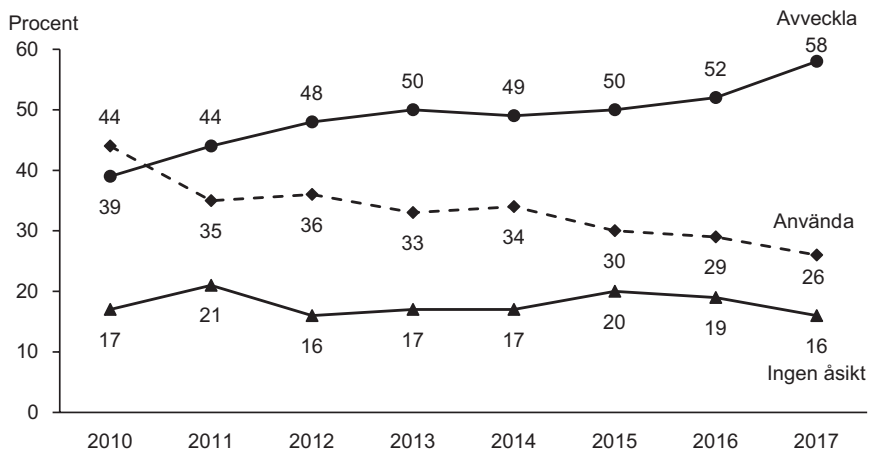
Tabell 1 Åsikter om kärnkraftens långsiktiga användning i Sverige 2010–2017 (procent)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Avveckla kärnkraften snarast	8	10	11	11	11	12	12	14
Avveckla kärnkraften, men utnyttja de 10 kärnkraftsreaktorer vi har tills de tjänat ut	31	34	37	39	38	38	40	44
Använd kärnkraften och ersätt de nuvarande reaktorerna med som mest 10 nya reaktorer	27	24	25	23	25	22	19	17
Använd kärnkraften och bygg fler reaktorer än nuvarande 10 i framtiden	17	11	11	10	9	8	10	9
Ingen uppfattning/ej svar	17	21	16	17	17	20	19	16
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal svars personer	1 653	1 597	1 524	1 644	1 705	1 738	1 650	1 827

Kommentar: Frågan lyder: *Vilken är din åsikt om kärnkraftens långsiktiga användning som energikälla i Sverige?* Svarsalternativen framgår i tabellen. Frågan ställdes för första gången i 2010 år nationella SOM-undersökning. Samtliga svarande ingår i procentbasen.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2010–2017.

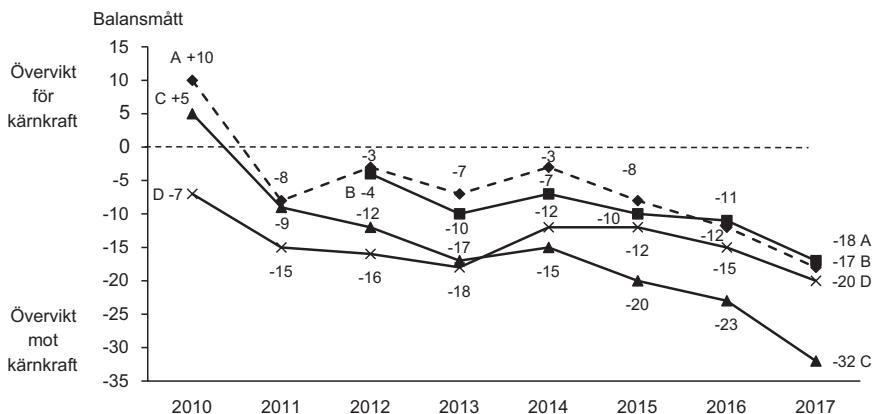
Figur 1 Avveckla eller använd kärnkraften på lång sikt? Opinionsutvecklingen 2010–2017 (procent)

Kommentar: Frågan lyder: Vilken är din åsikt om kärnkraftens långsiktiga användning som energikälla i Sverige? Procenten har beräknats bland samtliga svarande. Antalet svarspersoner är ca 1 500–1 700 för de olika undersökningsåren. Kärnkraftsolyckan i Fukushima inträffade i mars 2011, ungefär ett halvår innan SOM-institutets höstmätning 2011.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2010–2017.

Figur 2 Stödet för kärnkraften bland svenska folket 2010–2017 (balansmätt)

A: Andel som vill satsa mer/satsa ungefär som idag minus andel som vill satsa mindre än idag/helt avstå från energikällan.

B: Andel som är mycket/ganska positiv till kärnkraft minus andel som är mycket/ganska negativ.

C: Andel som vill använd kärnkraft långsiktigt i Sverige minus andel som vill avveckla kärnkraften.

D: Andel som svarat dåligt förslag minus andel som svarat bra förslag på påståendefrågan: "Sverige bör på lång sikt avveckla kärnkraften".

Kommentar: De fullständiga resultaten redovisas i Hedberg och Holmberg (2018).

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2010–2017.

Resultatet att avvecklingsåsikten har ett klart överläge i opinionen – och att det har förstärkts sedan 2016 – kan även beläggas av andra mätningar i de nationella SOM-undersökningarna. Alla fyra mätserier som forskningsprojektet *Energiopinionen i Sverige*¹ genomför har visat på samma utveckling: stödet för kärnkraften minskar kraftigt omedelbart efter olyckan i Fukushima, och fortsätter sedan att minska, speciellt åren 2016 och 2017. Samtliga mätserier pekar på en klar övervikt för en negativ åsikt om kärnkraften. Resultaten i figur 2 sammanfattar de mätningar som gjorts i den nationella SOM-undersökningen under åren 2010–2017.

Opinionsutveckling i olika sociala och politiska grupper

Opinionsvindar blåser oftast åt samma håll i alla olika sociala och politiska grupper. Vindstyrkan kan vara något olika, men riktningen vanligen densamma. Dyligt är också mönstret när det gäller hur kärnkraftsopinionen förändrats. Hårdsmältan i Fukushima och följdhändelserna har försvagat stödet för kärnkraften över hela linjen i alla sociala och politiska grupper.

Det innebär att åsiktsstödet för kärnkraften 2017 i flera avseenden ser likadant ut i olika sociala grupper som före olyckan i Fukushima år 2010. Kvinnor är fortsatt klart mer negativa än män liksom arbetare och jordbrukare som är mer skeptiska än högre tjänstemän och företagare. Men när det gäller utbildning, där högt utbildade tidigare varit tydligt mer för kärnkraft än lågutbildade, har nu en utjämning skett. Detsamma gäller ålder. Fram till 2016 var äldre klart mer positiva till att långsiktigt använda kärnkraft än yngre. I den senaste mätningen från 2017 är äldre och yngre individer för första gången överens i sin syn på kärnkraften.² Avpolitiseringsen av kärnkraften har onekligen börjat suddas ut gamla åsiktskillnader mellan olika samhällsgrupper.

Denna tendens till utsuddning eller åtminstone försvagning av äldre åsiktsmotsättningar syns också när det gäller politiska grupperingar. Skillnaden i kärnkraftsåsikt är mindre idag mellan personer med en vänster- respektive högerideologi än 2010. Kärnkraften är fortsatt en sakfråga med ett vänster-högerfärgat konfliktmönster bland väljarna, men något mindre 2017 än under de senaste åren (se tabell 2).

Även när det gäller kopplingen mellan partisympati och åsikt om kärnkraften kan en viss utjämning noteras. Åsiktsavståndet mellan de mest kärnkraftskritiska väljarna (V- och MP-sympatisörer) och de väljare som är mest kärnkraftsentusiastiska (L-, M- och SD-sympatisörer) har minskat. Partipolariseringen i opinionen har blivit något mindre efter Energikommisionens överenskommelse 2017 jämfört med tiden före hårdsmältan i Fukushima 2011. En stor del av förändringen har inträffat mellan år 2016 och 2017.

Opinionsvinden mot kärnkraften kan iakttas över hela samhället mellan 2010 och 2017, från ett stöd för en fortsatt användning på 44 procent 2010 ned till ett stöd om endast 26 procent år 2017 – en minskning med hela 18 procentenheter. Bland sociala grupper där detta minskande stöd syns tydligast återfinns äldre (-25

Tabell 2 Andel som är för att kärnkraften fortsätter användas efter social och politisk grupptillhörighet 2010–2017 (procent)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Förändring 2010–2017
Samtliga	44	35	36	33	34	30	29	26	-18
Man	57	49	47	47	47	44	40	36	-21
Kvinna	31	23	25	19	22	18	19	14	-17
16-29	30	21	25	23	28	21	24	23	-7
30-49	41	36	34	35	34	28	31	23	-18
50-64	40	38	40	34	33	30	29	29	-11
65-85	49	40	40	34	36	33	30	24	-25
Lågutbildade	40	30	36	31	30	28	28	26	-14
Medellåg	45	32	35	38	39	32	30	29	-16
Medelhög	44	40	37	32	36	27	29	23	-21
Högutbildade	47	40	37	32	31	28	30	23	-24
Arbetarhem	35	31	30	29	28	25	26	23	-12
Tjänstemannahem	55	41	40	35	36	32	32	26	-29
Högre tjänstemannahem	56	55	57	49	46	39	40	30	-26
Jordbrukarhem	43	25	26	25	35	21	13	19	-24
Företagarhem	50	38	52	36	46	38	34	37	-13
Landsbygd	40	32	35	32	32	30	20	29	-11
Tätort	42	32	39	38	34	31	26	22	-20
Stad	47	38	38	33	35	30	32	28	-19
Storstad	43	36	32	31	35	26	32	18	-25
Klart till vänster	22	22	18	20	11	9	13	15	-7
Något till vänster	27	26	28	23	25	17	16	14	-13
Varken vänster eller höger	38	29	27	27	31	23	26	20	-18
Något till höger	58	43	52	45	47	43	39	33	-25
Klart till höger	70	60	67	58	56	56	60	54	-16
V	14	21	13	12	16	15	15	12	-2
S	33	29	27	25	26	16	20	17	-16
MP	13	10	18	11	8	8	2	13	±0
C	38	25	27	17	32	27	24	23	-15
FP/L	62	53	43	38	49	45	50	33	-29
KD	51	39	34	40	42	46	20	23	-28
M	63	51	58	53	53	39	43	35	-28
SD	63	54	50	49	49	53	48	50	-13
FI	-	-	-	-	-	12	0	5	-
Inget parti	24	21	16	20	24	25	19	19	-5

Kommentar: Frågan lyder: *Vilken är din åsikt om kärnkraftens långsiktiga användning som energikälla i Sverige?* Samtliga som besvarat SOM-undersökningen ingår i procentbasen. Antalet svarspersoner varierar mellan 1 500–1 700 för de olika undersökningsåren. För de mindre partierna KD, MP och FI är antalet svarande mycket begränsat, kring 20–60 personer år 2017, varför dessa resultat bör tolkas med viss försiktighet

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2010–2017.

procentenheter), högtbildade (-24), högre tjänstemän (-26), tjänstemän (-29) och storstadsbor (-25).

Politiska grupper med en motsvarande stor opinionsförskjutning är består av personer som står något till höger på den politiska skalan (-25) och sympatisörer till tre av de fyra allianspartier (L -29, KD -28 och M -28). Åsiktsförändringen bort från att stödja kärnkraften är störst bland grupper som tidigare var mest positiva till densamma.

Gamla skyttegravar börjar läggas igen?

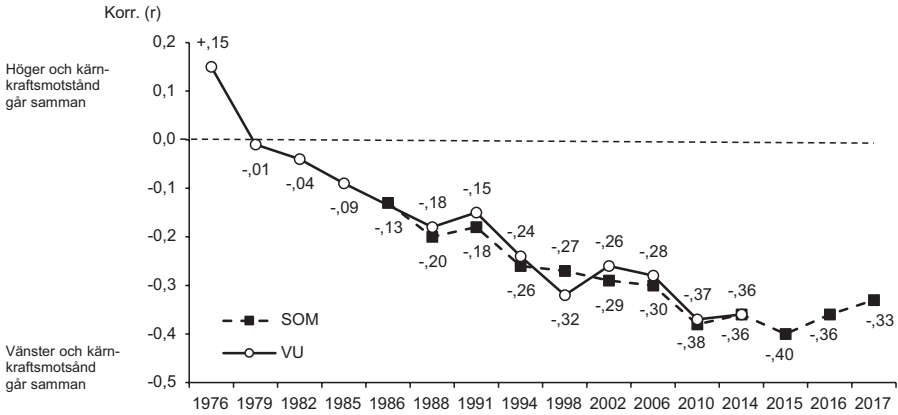
Ett av Energikommisionens syften var att skapa långsiktighet i energipolitiken och minska partimotsättningarna. De gamla stridsyxorna skulle begravas. Det lyckades man med till stor del på politisk elitnivå. Hypotesen för det här kapitlet är att elitöverenskommelsen får effekt även på massnivå. Opinionsbildning – representation uppifrån – leder till att konflikten i kärnkraftsfrågan börjar tonas ned också bland de många människorna (Holmberg 2010, Holmberg & Hedberg 2017). Hypotesen är således att vi skall se en inledning på en avpolitiseringsprocess också bland väljarna. Åsiktsskillnader mellan olika partigrupper och ideologiska läger skall alltså börja minska i kärnkraftsfrågan.

Mer översiktligt kan man redan i resultaten i tabell 2 se att hypotesen tenderar att få stöd. Åsiktsskillnader mellan viktiga samhällsgrupper har minskat, inte minst för de mest centrala ideologiska och partipolitiska väljargrupperna. En mer preciserad prövning av hypotesen görs i figurerna 3 och 4. Med hjälp av statistisk sambandsanalys visas hur graden av koppling mellan partisympati och kärnkraftsåsikt respektive mellan ideologisk vänster-högerståndpunkt och kärnkraftsåsikt har förändrats i Sverige sedan mitten av 1970-talet. Det sambandsmått som används är eta, som kan variera mellan .00 (lägst) och 1.00 (högst). Resultat från de nationella SOM-undersökningarna kompletteras här med Valundersökningarnas jämförbara resultat. Utfallen är mycket likartade, vilket stärker tilltron till resultaten.³

Det vi är mest intresserade av i prövningen av hypotesen är förändringen mellan 2010 och 2017 (kombinerad effekt av Fukushima, dess efterspel och Energikommisionens överenskommelse), men främst förändringen mellan 2015 och 2017 (före och efter Energikommisionens beslut).

Ser vi först på partisambanden minskar eta i SOM-mätningen från .44 respektive .42 åren 2010 och 2015 ned till .35 år 2017 – en tydlig minskning i hypotesens riktning. Utfallet är lika klart när det gäller vänster-högersambanden. Åsiktskopplingen mellan väljarnas vänster-högeråsikt och kärnkraftsåsikt går ned från .38 respektive .40 i mätningarna 2010 och 2015 till .33 år 2017. Båda prövningarna går med andra ord i hypotesens riktning. Den partipolitiska och vänster-högerideologiska polariseringen har minskat något.

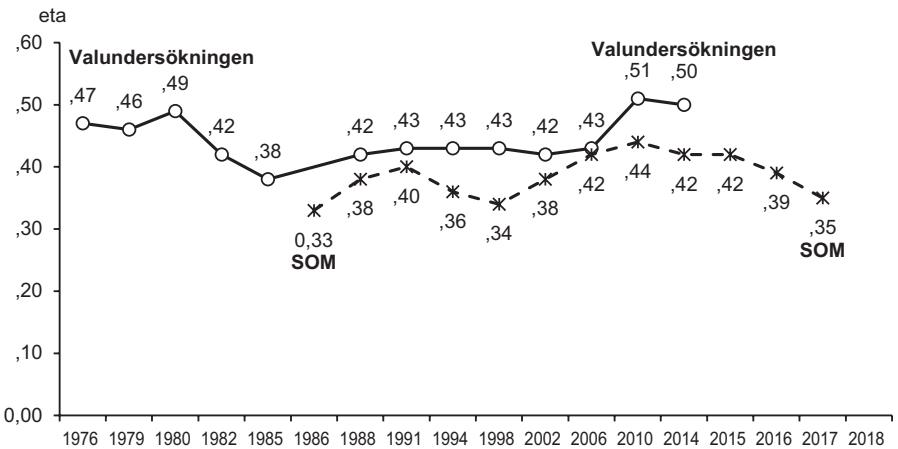
Figur 3 Sambandet mellan svenska folkets ideologiska vänster-högerposition och åsikten om kärnkraftens framtid (korrelationskoefficient, r)

Kommentar: Den subjektiva vänster-höger-skalan är elvgradig i Valundersökningen (VU) och femgradig i SOM-undersökningen. Kärnkraftsåsikten har i Valundersökningen mätts med en tudelad fråga – för eller emot kärnkraft (utom 1976). I den nationella SOM-undersökningen har använts en femgradig kärnkraftsfråga fram till 1995, därefter en fyrgradig. Korrelationskoefficienten (r) kan variera mellan -1.00 och +1.00.

Källor: Den nationella SOM-undersökningen 1986–2017; Valundersökningen 1976–2014.

Figur 4 Sambandet mellan partisympati och kärnkraftsåsiikt 1976–2017 (eta)

Kommentar: Eta är ett sambandsmått som kan variera mellan .00 (lägst) och 1.00 (högst). Antalet partier (oberoende variabel) varierar över åren från sex 1976–80, sju 1982–90, åtta 1991–94, sju 1995–05, åtta 2006–2013 och nio 2014–2017. I Valundersökningarna och i den nationella SOM-

undersökningen har partivariabeln definierats som bästa parti. Kärnkraftsåsikterna (beroende variabel) har i Valundersökningarna (utom 1976) mätts med en tudelad fråga – för eller emot kärnkraft. I den nationella SOM-undersökningen har använts en fråga med fem svarsalternativ fram till 1995, därefter fyra.

Källor: Den nationella SOM-undersökningen 1986–2017; Valundersökningen 1976–2014.

Om det är inledningen på en trend – som vår hypotes implicit antar – eller bara en tillfällig opinionssvängning får framtiden utvisa. Hypotesen måste fortsätta att prövas under kommande år. Men så långt vi kan testa hypotesen idag får den ett klart stöd. Kärnkraftsfrågan är mindre politiserad bland väljarna efter Energikommissionens blocköverskridande överenskommelse än före. Opinionsbildning och representation uppifrån kan vara en möjlig ”kausal” process bakom denna teoretiskt förväntade förändring.

Noter

- ¹ Forskningsprojektet *Energiopinionen i Sverige* startades år 1999. Det har flera föregångare med liknande upplägg ända tillbaka till 1970-talet. Projektet leds av Sören Holmberg och Per Hedberg med ekonomiskt stöd från Energimyndigheten. Se vidare Hedberg & Holmberg 2018.
- ² Resultaten för variabeln för boendeort uppvisar en variation som kan tyda på slumpmässiga avvikelser. Åren 2010–2015 är det ungefär samma andelar på landsbygden som i storstäderna som vill använda kärnkraften. Men 2016 är stödet för kärnkraft tolv procentenheter större i storstäder än på landsbygd. I den nationella SOM-undersökningen 2017 är det resultatet omkastat. Nu är opinionen för kärnkraft tvärtom tretton procentenheter starkare på landsbygden än i storstäderna. Jämfört med föregående år har andelen som saknar åsikt bland boende på landsbygden minskat från 17 procent 2016 till 10 procent 2017, medan andelen utan åsikt bland storstadsbor har hållit sig omkring 20 procent. Det innebär att andelen landsbygdsbor med åsikt i kärnkraftsfrågan är högre 2017, vilket möjligen kan ha bidragit till att förstärka andelen som är för kärnkraft. Det kan också nämnas att skillnaden mellan de olika boendegrupperna var signifikant 2016, vilket den inte är 2017. Det indikerar att slumpen i det här fallet har spelat oss ett spratt 2017.
- ³ Storleken på sambandet när det gäller partisympati påverkas av antalet studerade partier. Ett antal som ökar över åren. Det är en del av verkligheten. Effekten blir extra tydlig när nytillkomna partier rekryterar väljare med uttrerade åsikter i kärnkraftsfrågan. Miljöpartister liksom feminister emot kärnkraft och SD-anhängare för kärnkraft. Den tydliga uppgången i kopplingen partisympati-kärnkraftsåsikt i valen 2010 och 2014 har främst att göra med att det klart kärnkraftspositiva SD blivit ett större parti. Men en viss uppgång kan också spåras om vi enbart

studerar de fem äldre partiernas sympatisörer. Så här ser eta-värdena ut mellan partisympati och kärnkraftsåsikt för enbart V, S, C, FP och M: 1976 .47, 1979 .46, 1980 .49, 1982 .39, 1985 .35, 1988 .38, 1991 .39, 1994 .40, 1998 .38, 2002 .40, 2006 .35, 2010 .41 och 2014 .43. Starkast samband under kampen om kärnkraften åren 1976-80, men också under debatten om avvecklingen av Barsebäck 1994-2002 och åren 2010-14 när Alliansen under motstånd från de Rödgröna öppnade upp för möjligheten att bygga ny kärnkraft.

Referenser

- Anshelm, Jonas (2010). Among Demons and Wizards: The Nuclear Discourse in Sweden and the Re-Enchantment of the World. *Bulletin of Science, Technology and Society* 30: 43-53.
- Hedberg, Per & Holmberg, Sören (2018). Åsikter om energi och kärnkraft. Göteborg: SOM-institutet.
- Holmberg, Sören & Asp, Kent (1984). *Kampen om kärnkraften*. Stockholm: Publica.
- Holmberg, Sören (2010). Dynamisk representation. I Brothén, Martin & Holmberg, Sören (red) *Folkets representanter*. Göteborg: Statsvetenskapliga institutionen.
- Holmberg, Sören & Hedberg, Per (2017). The Will of the People? Swedish Nuclear Power Policy. I Muller, Wolfgang & Thurner, Paul (red) *The Politics of Nuclear Energy in Western Europe*. Oxford: Oxford University Press.
- Kraftsamling för framtidens energi*. Stockholm: Betänkande av Energikommissionen. SOU 2017: 2.
- Kåberger, Thomas (2007). History of Nuclear Power in Sweden. *Estudos Avancados* 21: 225-42.
- Motion till riksdagen 2009/10:N15 av Tomas Eneroth m.fl. (s, v, mp) med anledning av prop. 2009/10:172 Kärnkraften – förutsättningar för generationsskifte.
- Nohrstedt, Daniel (2014). Understanding the Context of Nuclear Energy Policy Change in Sweden. I Hill, Michael (red) *Studying Public Policy*. Bristol: Polity Press.
- Näringsutskottets betänkande 2009/10:NU26. Kärnkraften – förutsättningar för generationsskifte.
- Proposition 2009/10:172. Kärnkraften – förutsättningar för generationsskifte. Stockholm: Regeringskansliet.